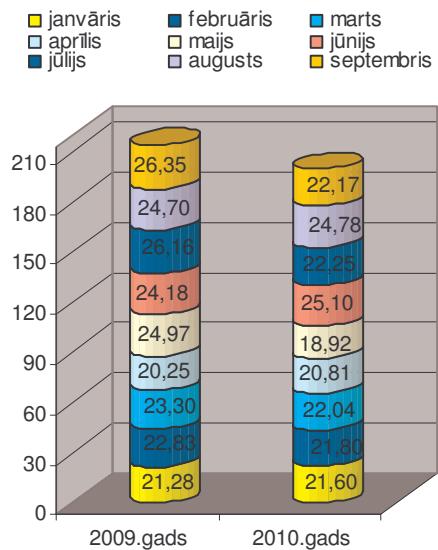

Naftas produktu (degvielas) aprite 2010.gada deviņos mēnešos

1. Akcīzes nodokļa ieņēmumi milj.Ls

1.attēls

2010.gada deviņos mēnešos akcīzes nodoklis par naftas produktiem iekasēts Ls **199,47 milj. apjomā**, kas ir par Ls 14,56 milj. jeb **par 7% mazāk** kā 2009.gada attiecīgajā periodā.

2010.gada gada deviņos mēnešos salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu vislielākais samazinājums akcīzes nodokļa ieņēmumos ir par svinu nesaturošo **benzīnu** (ieskaitot ar pievienotu etilspirtu) – kopumā par Ls 10,39 milj. jeb 12 %, savukārt akcīzes nodokļa ieņēmumi par **dīzeļdegvielu** (t.sk. markēto dīzeļdegvielu un dīzeļdegvielu, kurai pievienota biodīzeļdegviela) – samazinājušies kopumā par Ls 4,16 milj. jeb 3% (skatīt 1.pielikumu).

Akcīzes nodokļa ieņēmumus par naftas produktiem 2010.gadā ietekmē:

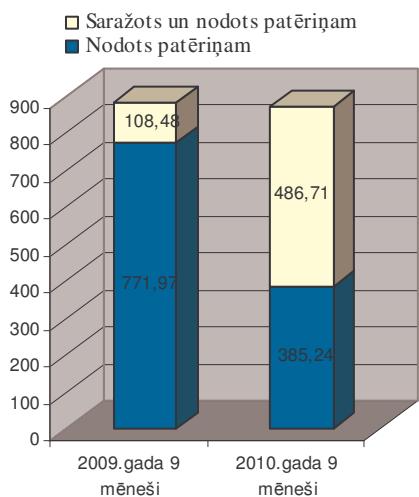
- nemainīgas akcīzes nodokļa likmes (skatīt 3.pielikumu);
- naftas produktu patēriņš - 2010.gada deviņos mēnešos kopumā patēriņam Latvijā nodots par 1% mazāk naftas produktu nekā 2009.gada attiecīgajā periodā;
- biodegviela un biodegvielas sajaukumi ar fosilo degvielu – biodīzeļdegvielai, kas pilnībā iegūta no rapša sēklu eļļas tiek piemērota nulles akcīzes nodokļa likme un degvielai, kurai akcīzes preču noliktavās Latvijā ir pievienota biodegviela, tiek piemērota samazināta akcīzes nodokļa likme – 2010.gada deviņos mēnešos 71% no kopējā patēriņam Latvijā nodotā benzīna un dīzeļdegvielas apjoma veido produkti ar biodegvielas piejaukumu un biodīzeļdegviela;
- patēriņam nodoto naftas produktu īpatsvara izmaiņas – 2010.gada deviņos mēnešos, salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, par 2% palielinājies petrolejas (ieskaitot reaktīvo degvielu) un par 2% pieaudzis dīzeļdegvielas īpatsvars kopējā patēriņa struktūrā, savukārt benzīna īpatsvars attiecīgi samazinājies par 3%;
- dīzeļdegvielas piegādes kārtības izmaiņas lauksaimniecības zemes apstrādei - sākot ar šā gada 1.jūliju dīzeļdegvielai, kuru piegādā lauksaimniecības zemes apstrādei, saskaņā ar likuma „Par akcīzes nodokli” 18. panta piekto daļu jau piegādes brīdī tiek piemērots atbrīvojums no akcīzes nodokļa, kas kopumā šā gada augustā un septembrī (par jūlijā un augustā realizācijai lauksaimniecības produkcijas ražotājiem nodoto dīzeļdegvielu) akcīzes nodokļa ieņēmumus samazināja par Ls 5,41 milj.

2. Naftas produktu (degvielas) nodošana patēriņam Latvijā¹

2010.gada 30.septembrī bija 78 spēkā esošas licences apstiprināta noliktavas turētāja darbībai un 4 spēkā esošas licences reģistrēta saņēmēja darbībai, kurās norādītais akcīzes preču veids ir naftas produkti un/vai biodegviela, kā arī 50 licences reģistrēta nosūtītāja darbībai.

Naftas produktu (degvielas) nodošana patēriņam

(tūkst. tonnas) 2.attēls

2010.gada deviņos mēnešos kopumā patēriņam Latvijā nodoti naftas produkti (degviela) 871,94 tūkst. tonnu apjomā, kas ir par 8,5 tūkst. tonnām jeb **1% mazāk** kā 2009.gada attiecīgajā periodā. Patēriņam nodotā benzīna daudzums (ieskaitot svinu nesaturošo benzīnu, kuram pievienots no lauksaimniecības izejvielām iegūts etilspirts) (*turpmāk – benzīns*) samazinājies par 29,98 tūkst. tonnām jeb 12%, kā arī samazinājies patēriņam nodotais degvieleļļas apjoms – par 34% jeb 9,33 tūkst. tonnām. Savukārt dīzeļdegvielas (ieskaitot dīzeļdegvielu, kurai pievienota biodīzeļdegviela un dīzeļdegvielu, kuru izmanto par kurināmo) (*turpmāk – dīzeļdegviela*), patēriņam nodotais daudzums palielinājies kopumā par 15,81 tūkst. tonnām jeb 3%. Par 1,82 tūkst. tonnām jeb 6% pieaudzis sašķidrinātās naftas gāzes patēriņam nodotais apjoms un ievērojami palielinājies petrolejas (ieskaitot reaktīvo degvielu) patēriņam nodotais apjoms - pieaugums ir 12,23 tūkst. tonnu jeb 17% (skatīt 2.pielikuma 1.tabulu). Jāatzīmē, ka reaktīvā degviela galvenokārt tiek piegādāta lidmašīnu apgādei un tai tiek piemērots atbrīvojums no akcīzes nodokļa.

Sākot ar šā gada 1.jūliju, dīzeļdegvielai, kuru normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā piegādā lauksaimniecības zemes apstrādei, jau piegādes brīdī tiek piemērots atbrīvojums no akcīzes nodokļa. Piemērojot atbrīvojumu no akcīzes nodokļa, jūlijā, augustā un septembrī realizācijai lauksaimniecības produkcijas ražotājiem nodotas 31,36 tūkst. tonnas dīzeļdegvielas.

Lielākie komersanti pēc 2010.gada 9 mēnešos patēriņam Latvijā nodoto naftas produktu (degvielas) apjoma uzskaitīti 4.pielikumā.

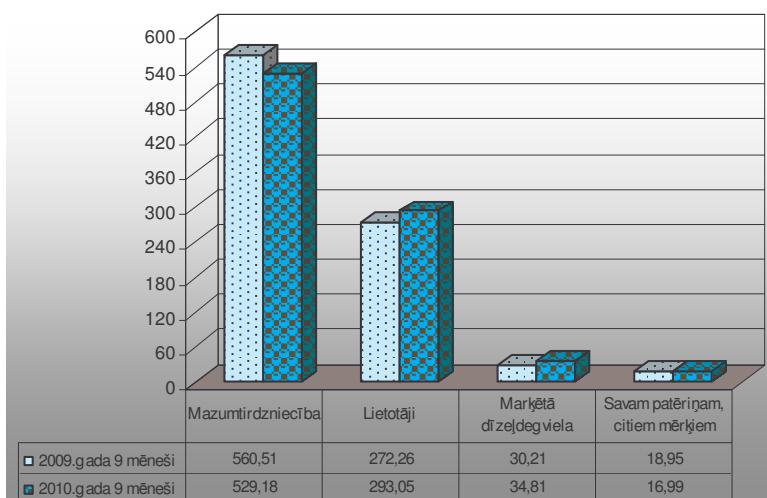
2010.gada 9 mēnešos akcīzes preču noliktavās kopumā saražoti (sajaukti, apstrādāti, fasēti) naftas produkti 664,16 tūkst tonnu apjomā, kas ir četras reizes vairāk kā 2009.gada attiecīgajā periodā (skatīt 2.pielikuma 1.1.tabulu), jo šogad benzīnam un dīzeļdegvielai akcīzes preču noliktavās tiek pievienoti attiecīgi bioetanols vai biodīzeļdegviela, lai nodrošinātu degvielas atbilstību Latvijā noteiktajām kvalitātēm prasībām attiecībā uz biodegvielas saturu degvielā.

¹ Saistībā ar izmaiņām likumā „Par akcīzes nodokli” šeit un turpmāk VID analītiskajos materiālos iepriekš lietotais termins „izlaists brīvā apgrozījumā” tiek aizstāts ar terminu „nodots patēriņam”, ar to saprotot akcīzes preču daudzumu, kas attiecīgajā periodā nodots realizācijai vai patēriņam Latvijas Republikā.

3. Naftas produktu (degvielas) realizācija

(tūkst. tonnās)

3.attēls

pieaudzis (skatīt 2.pielikuma 2.tabulu).

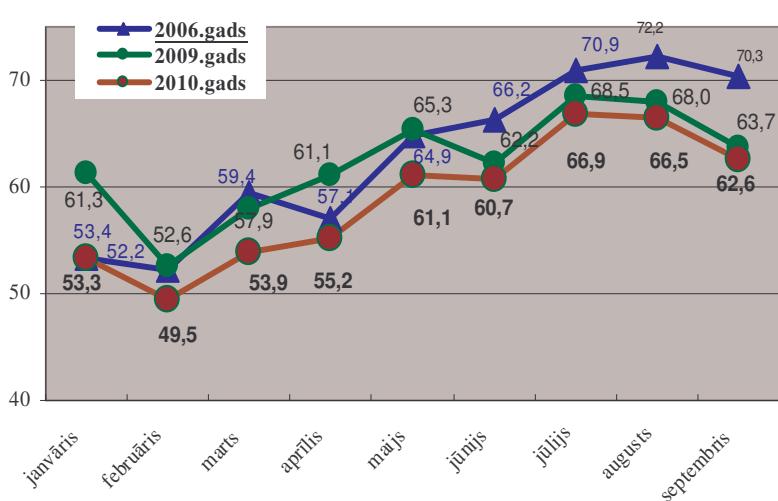
Naftas produktu veidu īpatsvars (procentos) kopējā realizēto naftas produktu struktūrā 4.attēls

3.1. Naftas produktu mazumtirdzniecība

(tūkst. tonnās)

5.attēls

Uz 2010.gada
30.septembri
komersantiem bija spēkā
esoša licence naftas
produktu (degvielas)
mazumtirdzniecībai.

2010.gada 9 mēnešos
mazumtirdzniecībā kopumā
realizētas **529,18 tūkst.**
tonnas degvielas, kas ir par
31,33 tūkst. tonnām jeb **6%**
mazāk kā 2009.gada
attiecīgajā periodā (skatīt 2.
pielikuma 2.1. tabulu).

Salīdzinājumā ar

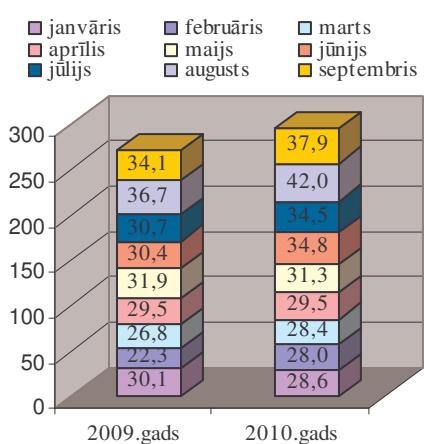
iepriekšējā gada attiecīgo periodu, visvairāk samazinājies realizētā benzīna apjoms – par 29,89 tūkst. tonnām jeb 12%, kā ar nedaudz samazinājies realizētās dīzeļdegvielas apjoms - par 2,32 tūkst. tonnām jeb 1 %, savukārt pieaudzis realizētās autogāzes – par 0,73 tūkst. tonnām jeb 5% un biodīzeļdegvielas apjoms – par 0,12 tūkst. tonnām jeb 46%.

Degvielas realizācijas apjoms mazumtirdzniecībā 2010.gadā arvien vēl saglabājas zemāks kā 2006.gadā.

Lielāko komersantu saraksts pēc 2010.gada 9 mēnešos mazumtirdzniecībā realizētā degvielas apjoma aplūkojams 4.pielikumā.

3.2. Naftas produktu (degvielas) realizācija lietotājiem

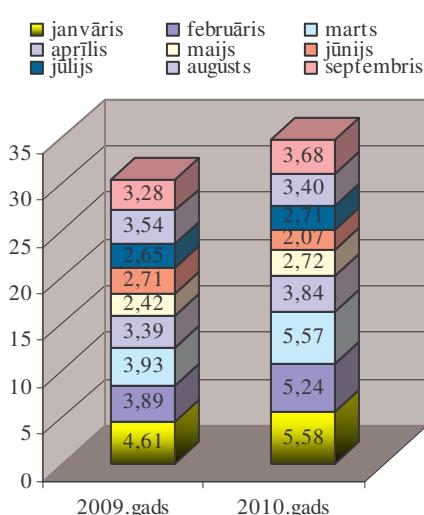
(tūkst. tonnās) 6.attēls

2010. gada 9 mēnešos lietotājiem kopumā realizētas **293,05 tūkst. tonnas** degvielas, kas ir par 20,8 tūkst. tonnām jeb **8%** vairāk kā 2009.gada attiecīgajā periodā. Realizācijas apjoms pieaudzis gandrīz visiem naftas produktu veidiem, izņemot benzīnu, kura realizācijas apjoms ir samazinājies par 0,24 tūkst. tonnām jeb 13% un degvieleļļu – samazinājums ir 2,43 tūkst. tonnas jeb 19%. Visvairāk pieaudzis realizācijas apjoms petrolejai, ieskaitot reaktīvo degvielu – par 12,22 tūkst tonnām jeb 17 % un dīzeļdegvielai – par 9,71 tūkst tonnām jeb 6% (skatīt 1. pielikuma 2.2.tabulu).

3.3. Markētās dīzeļdegvielas realizācija

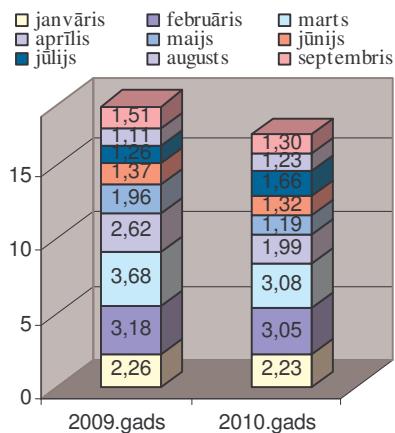
(tūkst. tonnās) 7.attēls

2010.gada 9 mēnešos iezīmētā (markētā) dīzeļdegviela ir realizēta kopumā **34,81 tūkst. tonnu** apjomā, kas ir par 4,6 tūkst. tonnām jeb **par 15 % vairāk** kā iepriekšējā gada attiecīgajā periodā Salīdzinājumā ar 2009.gada attiecīgo periodu, palielinājusies iezīmētās (markētās) dīzeļdegvielas realizācija visām patēriņtāju grupām. Vislielākais realizācijas pieaugums ir kuģu apgādei – par 1,91 tūkst tonnām jeb 23 % un juridiskajām personām izmantošanai par kurināmo vai siltumenerģijas ražošanai produkcijas ražošanas (pārstrādes) tehnoloģiskajā procesā - par 1,73 tūkst tonnām jeb 10 % (skatīt 2. pielikuma 2.3.tabulu).

3.4. Naftas produktu (degvielas) izlietojums savam patēriņam, citiem mērķiem

(tūkst. tonnās) 8.attēls

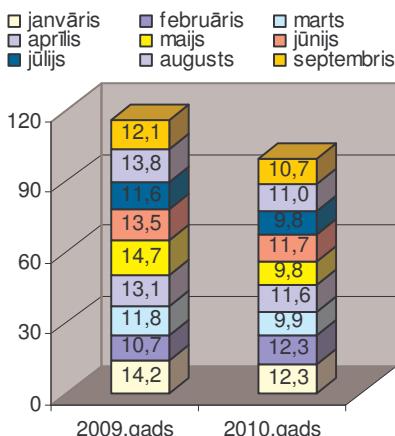

2010.gada 9 mēnešos komersanti savam patēriņam un citiem mērķiem (tai skaitā citu preču, kas nav naftas produkti, ražošanai) kopumā izmantojuši naftas produktus **16,99 tūkst. tonnu** apjomā, kas ir par 1,96 tūkst tonnām jeb 10% mazāks kā 2009.gada attiecīgajā periodā (skatīt 2.pielikuma 2.4.tabulu).

4. Naftas produktu vairumtirdzniecība

Uz 2010.gada 30.septembri 33 komersantiem bija spēkā esoša licence naftas produktu (degvielas) vairumtirdzniecībai.

Naftas produktu (degvielas) realizācija vairumtirdzniecībā
(tūkst. tonnas) 9.attēls

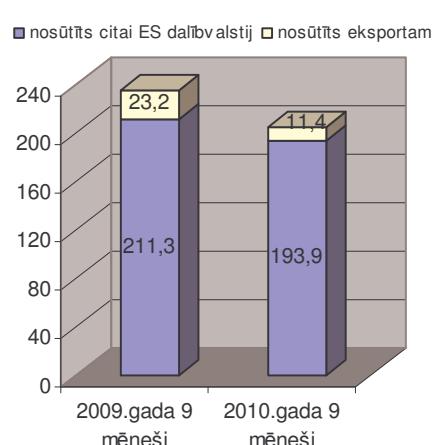

2010.gada 9 mēnešos, izmantojot vairumtirdzniecības licences nosacījumus, kopumā realizētas **98,63 tūkst. tonnas** naftas produktu (degvielas), kas ir par 16,97 tūkst. tonnām jeb **par 15% mazāk** kā iepriekšējā gada attiecīgajā periodā (skatīt 2.pielikuma 3.tabulu).

Arī šā gada septembrī naftas produktu apjoms, kas realizēts izmantojot vairumtirdzniecības licences nosacījumus, salīdzinājumā ar iepriekšējā gada septembri, samazinājies par 11%.

5. Naftas produktu nosūtīšana uz citām ES dalībvalstīm un eksportam

(tūkst. tonnas) 10.attēls

2010.gada 9 mēnešos komersanti no akcīzes preču noliktavām Latvijā, piemērojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu, nosūtījuši naftas produktus (degvielu) kopumā 205,34 tūkst. tonnu apjomā, tai skaitā 193,98 tūkst. tonnas nosūtītas citām Eiropas Savienības dalībvalstīm un 11,36 tūkst. tonnas izvestas no akcīzes preču noliktavām to tālākai izvešanai uz ārvalsti, kas nav dalībvalsts (skatīt 2.pielikuma 4.tabulu).

2010.gada 9 mēnešos komersanti no akcīzes preču noliktavām Latvijā, piemērojot atlikto akcīzes

nodokļa maksāšanu, nosūtījuši par 29,19 tūkst tonnām jeb 12% mazāk naftas produktu nekā 2009.gada attiecīgajā periodā.

2010.gada 9 mēnešos, salīdzinājumā ar attiecīgo periodu 2009. gadā, ievērojamī samazinājies gan izvešanai uz ārvalstīm, kas nav dalībvalstis, gan uz dalībvalstīm nosūtīto naftas produktu apjoms. Samazinājies nosūtītais daudzums gandrīz visiem degvielas veidiem, izņemot sašķidrināto naftas gāzi, kuras 2010.gada 9 mēnešos nosūtītais apjoms pieaudzis par 44% un dīzeļdegvielu, kuras nosūtītais apjoms pieaudzis par 10%.

Analītiskajā pārskatā un pielikumos, aprēķinot naftas produktu daudzumu tonnās, ir pielietoti sekojoši blīvumi: benzīnam - 0,765 t/m³; degvieleļļai - 0,95 t/m³; petrolejai - 0,78 t/m³; dīzeļdegvielai - 0,835 t/m³; biodīzeļdegvielai - 0,887 t/m³; marķētai dīzeļdegvielai - 0,835 t/m³, naftas gāzei - 0,55 t/m³.

Orbidāne 67016853